

Inhoud BSO (locatie Brederostraat¹)

Hoofdstuk 1: Visie	2
1.1 Visie.....	2
1.2 De vijf talen van liefde van kinderen.....	3
1.3 Rust, Ruimte, Regelmaat en Reinheid, Respect.....	4
Hoofdstuk 2 Pedagogisch beleid	5
Hoofdstuk 3 Verantwoorde kinderopvang.....	5
3.1 Vertaalslag verantwoorde kinderopvang naar theorie en praktijk	6
3.2 Het ontwikkelen van de Persoonlijke competentie	10
3.3 Het ontwikkelen van de Sociale competentie en overdracht van normen en waarden	13
Hoofdstuk 4 Mentorschap.....	19
Hoofdstuk 5 Het structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen.....	19
5.1 Observeren en doorverwijzen naar externe instanties.....	19
5.2 Ondersteuning.....	19
5.3 Contactmomenten met ouders	19
Hoofdstuk 6 Samenwerking met partners	20
Hoofdstuk 7 Samenwerken in een groep	21
Hoofdstuk 8 Informatie BSO groepen algemeen	22
Hoofdstuk 9: Algemene informatie ouders.....	34
Hoofdstuk 10 Oudercommissie en klachtencommissie	34

¹ In dit beleidsplan wordt met BSO de Ark de locatie Brederostraat bedoelt.

Hoofdstuk 1: Visie

1.1 Visie

‘Help je kinderen hun beste leven te leiden. Wij helpen je!’

Wij zijn een Christelijk kinderdagverblijf dat gelooft dat elk kind uniek gemaakt is en wij verlangen ernaar ze hierin te zien groeien en bloeien. Dit doen wij door een omgeving te creëren van liefde, vrede en vreugde, waar kinderen worden aangemoedigd, ze verantwoordelijkheid krijgen, waar ze worden betrokken bij het maken van beslissingen om zo de vaardigheden te ontwikkelen om een mooier en groter leven te gaan leiden.

1. TEAM

Waardes als bedrijf

1. Mensen zijn belangrijk
2. We maken dingen beter
3. We zijn een team
4. We doen ons werk met ‘liefde, vrede en vreugde’
(Galaten5:22)
5. Wat je doet is belangrijk, hoe je iets doet is net zo belangrijk!

Doel

We creëren een omgeving van; liefde, vrede en vreugde. Waar kinderen & leidsters groeien en bloeien.

2. LEIDSTER

Waardes leidster

1. We betrekken en spelen met de kinderen
2. We geven tijd en aandacht aan de kinderen

Professionaliteit

- 4 pedagogische basisdoelen
- 5 talen van de liefde
- Checklist kunnen;

Dagritme, 5 talen van de liefde, Schoonmaken, App Kids Konnect, Liedjes, Bijbelverhalen, Meldcode, 4 Competenties Kinderopvang, Protocolen en beleid, GGD, ARBO

3. KIND

Wij helpen kinderen om een mooier en groter leven te leiden. Onze aanpak is gebaseerd op principes die we terugzien in de opvoeding van ‘high-achievers’: volwassenen die aantoonbaar meer bereiken dan gemiddeld. Als kind kregen zij in hun opvoeding essentiële principes mee, die wij ook aan onze kinderen op de BSO willen meegeven.

1. Aanmoediging: We zorgen ervoor dat elk kind zich gezien en gesteund voelt, en moedigen hen voortdurend aan om nieuwe dingen te proberen en in zichzelf te geloven.
2. Verantwoordelijkheid: Kinderen krijgen op een passende manier de kans om verantwoordelijkheid te dragen, wat hun zelfstandigheid en probleemoplossend vermogen vergroot.
3. Betrokkenheid bij beslissingen: We betrekken kinderen actief bij beslissingen die hen aangaan, waardoor ze leren meedenken, hun stem laten horen en een gevoel van eigenaarschap ontwikkelen.

Door deze pijlers te implementeren, leggen we een stevig fundament voor een toekomst waarin kinderen hun persoonlijkheid vormen, verantwoordelijkheid leren dragen en het inzicht ontwikkelen om een leven te leiden dat écht bij hen past.

1.2 De vijf talen van liefde van kinderen in de praktijk

Een belangrijk onderdeel van onze pedagogische aanpak is het werken met de principes van 'De 5 Talen van de Liefde'. Deze benadering helpt ons om de unieke behoeften van elk kind te herkennen en er effectief op in te spelen. Want net zoals volwassenen, ontvangen en ervaren kinderen liefde op verschillende manieren. Door aandacht te hebben voor deze 'talen – 'positieve woorden, tijd en aandacht, cadeautjes, dienstbaarheid en lichamelijke aanraking – kunnen we de band met ieder kind versterken en hen optimaal ondersteunen in hun ontwikkeling.

Dit betekent in de praktijk dat we niet alleen algemene liefde en zorg bieden, maar ook specifiek kijken naar hoe elk kind zich het meest geliefd en gewaardeerd voelt. Of het nu gaat om een bemoedigend woord, onverdeelde aandacht tijdens het spelen, een klein gebaar, een helpende hand bij een taak, of een knuffel ter troost – we stemmen onze benadering af op wat het kind nodig heeft. Zo helpen we elk kind niet alleen om te groeien in hun vaardigheden, maar ook in hun zelfvertrouwen en het besef van hun eigenwaarde.

** De vijf talen van de liefde voor kinderen **

Auteur Gary Chapman en Ross Campbell, ISBN 90-6353-287-3

Uitleg vijf talen

1. Positieve Woorden

Kinderen wiens primaire liefdestaal 'Positieve Woorden' is, voelen zich het meest geliefd en gewaardeerd door complimenten, aanmoediging en lovende woorden. Dit kan zijn: "Wat heb je dat mooi getekend!", "Goed gedaan dat je dat deelde!", of simpelweg "Ik ben trots op je." De toon en oprechtheid zijn hierbij essentieel.

2. Tijd en aandacht

Voor deze kinderen is onverdeelde aandacht cruciaal. Ze voelen zich geliefd wanneer je echt tijd voor ze maakt, zonder afleiding. Dit kan betekenen: samen geconcentreerd een puzzel maken, aandachtig luisteren naar hun verhaal over de dag, of gewoon even samen stil op de bank zitten en een boekje lezen. De focus ligt op het 'samen zijn' en de volle aandacht.

3. Cadeautjes

Kinderen met deze liefdestaal voelen zich geliefd door het ontvangen van tastbare tekenen van genegenheid. Dit hoeven geen dure cadeaus te zijn; een gevonden veer, een zelfgemaakte tekening die je bewaart, een klein steentje van buiten, of een verrassende sticker op hun hand

kunnen al een enorme impact hebben. Het gaat om de gedachte en het gebaar erachter.

4. Dienstbaarheid

Deze kinderen ervaren liefde wanneer je iets voor hen doet. Dit zijn behulpzame acties die laten zien dat je om ze geeft. Denk aan: helpen bij het strikken van veters, een glas water aangeven als ze dorst hebben, helpen met opruimen van speelgoed, of hen troosten wanneer ze verdrietig zijn. Jouw acties spreken luider dan woorden.

5. Lichamelijke Aanraking

Voor sommige kinderen is fysiek contact de meest directe manier om liefde te ontvangen. Dit omvat knuffels, een hand op de schouder, een aai over de bol of een high-five na een prestatie. Het gaat om veilige en passende fysieke nabijheid die geborgenheid en genegenheid uitstraalt.

Kortom; spelenderwijs leren de kinderen alle 5 talen kennen.

1.3 Rust, Ruimte, Regelmaat en Reinheid, Respect

Naast 'De vijf talen van de liefde van kinderen' vindt BSO de Ark de vijf R's belangrijk, namelijk: Rust, Ruimte, Regelmaat, Reinheid en Respect

Rust

Kinderen moeten voldoende rust krijgen. Door een gezonde afwisseling van rustige activiteiten en actieve activiteiten, ook door middel van een rustige, niet overprikkelende omgeving. Kortom, een wereld waarin een kind de opgedane indrukken aankan.

Ruimte

Kinderen moeten voldoende ruimte krijgen om zich, op hun eigen manier en tempo, te kunnen ontwikkelen. Hiervoor bieden pedagogisch professionals de kinderen ruimte, zodat zij zichzelf kunnen ontwikkelen.

Regelmaat

Kinderen hebben regelmaat nodig, ze gedijen bij regelmaat, structuur en consequent zijn. Voor kinderen is het belangrijk dat de dag min of meer volgens een vast patroon verloopt. Voorspelbaarheid betekent voor kinderen veiligheid en vertrouwdheid. Een veilige en voorspelbare omgeving kan de kinderen dan ook helpen om zichzelf te zijn en goed in hun vel te zitten.

Reinheid

Wij achten hygiëne op BSO de Ark van groot belang.

Respect

De enorme diversiteit van kinderen, ouders en medewerkers is kenmerkend voor de Ark. Ieder kind is uniek en wordt gerespecteerd.

Hoofdstuk 2 Pedagogisch beleid

Op BSO de Ark (Brederostraat) wordt er gewerkt volgens ons pedagogisch beleid. Dit beleid vormt de leidraad voor onze medewerkers. Het geeft aan welke uitgangspunten en werkwijze wij hanteren bij de omgang en opvoeding van de kinderen. Het pedagogisch beleidsplan is de basis voor het dagelijkse handelen en zorgt voor een eenduidige aanpak van de leidsters. Door vanuit een gezamenlijk uiteengezette koers te werken ontstaat saamhorigheid in het team. Dit biedt structuur, duidelijkheid en vertrouwen aan de kinderen, ouders en medewerkers.

Het is voor kinderen belangrijk dat zij de buitenschoolse opvang ervaren als vervangende opvoedingssituatie, waarin de pedagogisch professionals op professionele manier alle ontwikkelingsgebieden van de kinderen stimuleren. De focus van BSO de Ark (Brederostraat) ligt op sport, maar er is ook ruimte voor andere activiteiten. Het spelen gebeurt door middel van activiteiten en door middel van vrij spel situaties, waarin de pedagogisch professionals het spel blijven begeleiden en coachen. De buitenschoolse opvang is de ideale ontmoetingsplaats met leeftijdsgenootjes. Kinderen leren er sociale vaardigheden. Op BSO de Ark vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om zich op hun eigen manier en tempo te ontwikkelen. Het belang van het kind staat hierbij centraal.

We proberen alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren zowel de motorische ontwikkeling, emotionele ontwikkeling, creatieve en intellectuele ontwikkeling. We houden hierbij uiteraard rekening met de ontwikkelingsfase van het kind. Rust en regelmaat is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van de kinderen. Naarmate de kinderen ouder worden krijgen zij meer ruimte om zich te ontplooien. Deze ruimte bieden wij door een uitdagende en stimulerende omgeving te creëren.

Hoofdstuk 3 Verantwoorde kinderopvang

BSO de Ark biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt BSO de Ark er in ieder geval zorg voor dat, rekening houden met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a) Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.
- b) Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving
- c) Kinderen worden begeleid in hun interactie, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden
- d) Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op de respectvolle omgang met anderen in een actieve participatie in de maatschappij.

Het pedagogische beleid is opgebouwd rondom de volgende 4 opvoedingsdoelen vanuit de Wet Kinderopvang:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Het ontwikkelen van sociale competenties
4. Het overbrengen van normen en waarden, cultuur

3.1 Vertaalslag verantwoorde kinderopvang naar theorie en praktijk

Hierbij wordt zowel de vertaalslag gemaakt naar de theorie, als naar de praktijk

Er wordt op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgegaan, respect voor autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Fysieke en emotionele veiligheid

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft de energie om te leren en te ontwikkelen. Pedagogisch professionals zijn verantwoordelijk voor het creëren van de veilige basis, een veilig thuis, waar kinderen zichzelf kunnen zijn en kunnen ontspannen. De emotionele veiligheid wordt door 3 aspecten bepaald, namelijk: vertrouwde relaties en groepssfeer, sensitieve responsiviteit en structuur en voorspelbaarheid.

3.1.1 Vertrouwde relaties en groepssfeer

Kinderen zijn al vanaf jonge kinderen in elkaar geïnteresseerd. Ze proberen contact met elkaar te maken. Als kinderen elkaar vaker tegenkomen, dan ontstaat er vertrouwdheid. De aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes draagt bij aan veiligheid. BSO de Ark bestaat uit twee groepen. Vriendschappen ontstaan wanneer kinderen het fijn vinden om met elkaar te spelen, ongeveer dezelfde activiteiten leuk vinden en qua ontwikkelingsniveau niet heel ver uit elkaar liggen.

Pedagogisch professionals ondersteunen kinderen bij het contact met andere kinderen. Ze zorgen ervoor dat er geen ongelukjes gebeuren en dat kinderen elkaar niet storen. Essentieel voor het gevoel van veiligheid is dat kinderen zich gekend en gezien voelen door de medewerkers. De pedagogisch professional kent een grote mate van betrokkenheid bij iedere activiteit met het kind en dit leidt tot een hoge kwaliteit van interactie.

3.1.2 De leeftijdsopbouw van de groepen

BSO Brederostraat bestaat uit één basisgroep van maximaal 29 kinderen. Om het voor de kinderen en de pedagogisch professionals duidelijk en overzichtelijk te maken, hebben wij deze basisgroep onderverdeeld in twee subgroepen:

Groep	Leeftijd
BSO groep Cheeta's	leeftijd 4 t/m 13 jaar
BSO groep Vosjes	leeftijd 4 t/m 13 jaar

Op de groep staat een gekwalificeerde pedagogisch professional. De verhouding tussen het aantal pedagogisch professionals en het aantal feitelijk gelijktijdige aanwezige kinderen bedraagt:

- Vanaf 1-7-2024 één pedagogisch professional per 13 aanwezige kinderen
- Vanaf 1-7-2024 twee pedagogisch professionals per 26 aanwezige kinderen

Sinds 1 juli 2024 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de rekensystematiek binnen de BSO. De BKR wordt berekend op het niveau van het kindercentrum en niet meer op groepsniveau. Door deze wijziging komt er meer ruimte om groepen in te delen op basis van behoefte en ontwikkeling van kinderen.

Kindercentrum de Ark draagt er zorg voor dat de BKR kloppend is over beide basisgroepen. Bij de indeling van de kinderen kan kindercentrum de Ark rekening met de interesses van de kinderen, de

ontwikkelingsfases en/of de individuele behoefte van de kinderen. En daarnaast kan de indeling plaatsvinden aan de hand van de talenten of expertises van de pedagogisch professional. De BKR wordt uitgerekend via de rekentool op www.ratio1.nl

De BSO heeft één basisgroep van maximaal 29 kinderen. Deze basisgroep van 29 kinderen hebben wij onderverdeeld in twee subgroepen, om het duidelijker en overzichtelijker te maken voor zowel de kinderen als de pedagogisch professionals. In beide subgroepen worden kinderen opgevangen tussen de 4 -13 jaar en de subgroepen zijn per school ingedeeld. Zo vallen de kinderen van de Elzeneind onder de subgroep Vosjes en de kinderen van de Sterrebos onder de subgroep Cheeta's.

Bij een lager kinderaantal kunnen de subgroepen worden samengevoegd. Als de groepen vol zijn of in geval van onverwachte omstandigheden, kunnen we gebruikmaken van onze achterwachtregeling, en/of leidinggevenden of pedagogisch beleidsmedewerker inzetten om de bezetting te waarborgen.

3.1.3 Vaste pedagogisch professionals en inval pedagogisch professionals

BSO de Ark werkt met vaste pedagogisch professionals op de groep.

Om de continuïteit op de groepen te kunnen waarborgen streven we naar vaste invalmedewerkers. Een enkele keer kan het voorkomen dat er inval op de groep staat, bij ziekte/vakanties. Uitgangspunt is dat er altijd een vertrouwde pedagogisch professional is die de kinderen en de ouders kent. Hier wordt ook rekening gehouden met het maken van de planning. Daarnaast zorgen de vaste pedagogisch professionals dat de bijzonderhedenlijst van de groepen up-to-date blijven en vind er een duidelijke mondelinge overdracht plaats, zodat de inval-pedagogisch professional weet wat er moet gebeuren.

3.1.4 Diensttijden

De diensten die bij BSO de Ark gedraaid worden zijn heel variërend.

In de schoolweken wordt er gewerkt met de volgende diensten:

Ochtend	6.30-8.30 / 7.00-8.30 / 7.30-8.45 (nu nog niet van toepassing)
Middag	13.30-17.00 / 13.30-17.30 / 13.30-18.00 / 14.00-17.00 / 14.00-17.30 / 14.00-18.00

In de schoolvakanties wordt er gewerkt met de volgende diensten:

6.30-13.00/ 6.30-16.30/ 7.00-16.30/ 7.00-17.00/ 7.30-17.00/ 7.30-17.30/ 8.00-17.00
8.00-17.30/ 8.00-18.00/ 8.30-18.00/ 8.45-18.00/ 13.00-18.00

Bij het maken van het rooster wordt rekening gehouden met het kind-leidsterratio. Tijdens de vakanties variëren de pauzetijden tussen de 12.30-14.00 uur, omdat de kinderen opgehaald mogen worden tussen 12.30-13.00 en de kinderen die alleen de middag komen gebracht mogen worden vanaf 13.00 uur. Ook vindt er tussen de middag een rustig vrij spelmoment plaats. Daarbij wordt altijd wel gekeken of het op dat moment haalbaar is om pauze te nemen en mocht dit niet het geval zijn, dan zal de eerste iets later met pauze gaan. De regel is dat ten minste de helft van de pedagogisch professionals aanwezig moeten zijn tijdens de pauzes.

Tijdens de pauzetijden wordt er aandacht besteed aan de kinderen door bij ze te zitten/door mee te doen met het spel wat ze spelen/door eventueel één op één aandacht te geven waar mogelijk. De pedagogisch professionals zorgen er altijd voor dat het grootste werk is gedaan, waardoor tijdens de pauzes voornamelijk de aandacht naar de kinderen kan gaan. Ook zal er zowel in de schoolweken als

in de vakanties afgeweken kunnen worden vanaf 16.30, mits het op de groep haalbaar is voor de pedagogisch professional.

3.1.5 Sensitieve responsiviteit

Pedagogisch professionals spelen op een passende en helpende manier in op de behoefte van het kind. Deze behoefte zal bij ieder kind anders zijn, daarom wordt er goed naar het kind en zijn behoeftes gekeken. Het is belangrijk dat een pedagogisch professional de signalen herkent 'sensitiviteit' en daarbij goed weet in te spelen op de behoeften van een kind 'responsief gedrag'. De pedagogisch professional is gericht op sensitieve responsiviteit door:

- Regelmatig op de groep rond te kijken
- Aandachtig te luisteren als kinderen iets zeggen
- Positieve aandacht te geven aan kinderen door interesse te tonen wat ze doen
- Interesse te tonen in kinderen
- Reacties af te stemmen op de behoeftes van de kinderen door aan te sluiten op hun gedrag. Ze laat kinderen die prettig in hun spel zijn, in hun spel.
- Signalen van kinderen te herkennen zoals: huilen, schreeuwen, stampen, ruziemaken of teruggetrokken gedrag.

Structuur en leefomgeving

Hygiëne speelt binnen BSO de Ark een grote rol, want de omgeving van kinderen moet hygiënisch zijn. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen een bepaalde voorspelbaarheid kennen in hun leefomgeving. Dit geeft hen houvast en zorgen voor een gevoel van veiligheid. Onderdelen die bij voorspelbaarheid passen zijn: vaste routines, duidelijke grenzen, rituelen en regels van de groep.

Voorspelbaarheid

Pedagogisch professionals bieden structuur en geven duidelijk aan wat wel en niet kan en ze begrenzen de ruimte. Zo weet een kind bijvoorbeeld: als ik hier binnen blijf, ben ik veilig, hoef ik nergens op te letten en kan ik opgaan in mijn spel.

Vast dagritme

BSO de Ark maakt gebruik van een vast dagritme. Een vertrouwd dagritme geeft houvast aan kinderen en aan de pedagogisch professionals. Het is de kunst om een goede balans te vinden tussen tegemoetkomen aan individuele behoefte en het dagritme van de groep. BSO de Ark heeft hier vorm aangegeven door zowel activiteiten op te nemen in het dagritme die met de hele groep gedaan worden en door activiteiten op te nemen in het dagritme die je in een kleine groep doet. Het dagritme van BSO de Ark bestaat uit een balans tussen rustige en actieve momenten en er is een balans tussen alleen spelen, spelen in kleine groepjes en met de hele groep. Naar buiten gaan proberen wij minimaal één keer per dag te doen tijdens schoolweken en in de vakantie twee keer per dag.

Indeling en inrichting van de ruimte

Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen te zijn. De BSO beschikt over meerdere ruimtes. Al deze ruimtes hebben verschillende thema's: in de gymzaal kan er gesport/gegynd/spellen worden gespeeld, aan de andere kant van het net bevinden zich tafels en stoelen waar gegeten en gedronken kan worden. Verder vind je er een keuken waar een tafel met stoelen staan en waar bijvoorbeeld een bak/kookactiviteit of andere activiteit (zoals huiswerk) kan plaatsvinden. Er is nog een chillruimte waar kinderen zich rustig kunnen terugtrekken en een boekje of tijdschrift kunnen lezen en waar fantasiespel (Playmobil, keukentje en verkleedkleden) aanwezig is. Er is nog een ruimte (knutselruimte) waar je creatief bezig kunt zijn met bijvoorbeeld knutselen, tekenen, verven etc. Ook is er nog een ruimte waar kinderen kunnen bouwen en waar een spelletje gespeeld kan worden (bouwruimte).

Pedagogisch professionals scheppen voorwaarden voor veiligheid, welzijn en leren van kinderen door het inrichten van de binnen- en buitenruimte. De buitenruimte is geschikt voor maximaal 29 kinderen, dit betekent dus dat alle kinderen tegelijkertijd buiten mogen en kunnen spelen.

Bij buitenschoolse opvang de Ark zijn de speelruimtes sfeervol, licht en harmonieus in aankleding. De ruimtes ogen rustig qua kleur, zodat kinderen niet snel overprikkeld raken. Het is fijn dat kinderen kunnen afwisselen in sport en spel maar ook hun rust kunnen vinden in een ruimte waar ze kunnen chillen.

Op de groep wordt met mandjes gewerkt, waar kinderen de spullen van thuis/school kunnen opbergen. Deze mandjes komen in de creatieve ruimte. Binnen alle themaruimtes kunnen kinderen ongestoord samen en alleen spelen en is er ruimte voor een rijk scala aan activiteiten.

Activiteiten

Op BSO de Ark vinden er verschillende activiteiten per dag plaats, maar er zal veel in het teken staan van sport en spel. In de gymzaal kan gevarieerd worden in activiteiten, zo kan er bijvoorbeeld geklommen en geklauterd worden, maar er kunnen ook verschillende spellen worden gespeeld in een grote groep of in een kleine groep. De gymzaal kan eventueel afgezet worden met grote pionnen waar meerdere kleine activiteiten plaats kunnen vinden. Het gebruik van de gymzaal kan op meerdere manieren ingezet worden. Mocht een kind niet willen deelnemen aan een activiteit in de gymzaal, dan kan er nog volop gekozen voor een andere activiteit binnen de themaruimtes, zoals creatief bezig zijn, bakken/koken, huiswerk, spelletjes of chillen. Binnen de BSO de Ark vindt er zowel vrij spel plaats als geplande activiteiten en zoals hierboven beschreven is kan er gevarieerd worden in een actieve of rustige activiteit. De activiteiten die georganiseerd worden zijn uitdagend en passen bij de leeftijd van de kinderen.

Hoe leren kinderen?

Kinderen ontwikkelen zich op allerlei terreinen tegelijk. Dit komt omdat de meeste kinderen nieuwsgierig zijn, graag willen leren, weten en kunnen. Ze hebben een intrinsieke motivatie om iets nieuws te leren. Dit betekent dat ze vanuit zichzelf gemotiveerd zijn. De pedagogisch professional kan hier op inspelen door het scheppen van een juiste omgeving, door interessante informatie aan te reiken, door vragen te stellen die aanzetten tot nadenken en door voorbeelden te geven.

Spelend leren

Spelend leren is de natuurlijke manier van kinderen om te leren en om hun omgeving te verkennen. Door te spelen oefenen de kinderen de sociale, emotionele, cognitieve en morele vaardigheden die ze nodig hebben. Spelvormen die veel voorkomen bij jonge kinderen zijn: bewegingsspel en manipulerend spel (het spel met allerlei materialen en voorwerpen die in de omgeving te vinden zijn), eenvoudig en thematisch rollenspel, fantasiespel, speel- en leerspelletjes, exploratie- en constructiespel.

Leren door doen

Vier- en vijfjarige kinderen leren vooral door kijken en imiteren, uitproberen en ontdekken en door herhalen en oefenen. Vanaf 6 jaar gaan kinderen experimenteren met materialen. Oudere kinderen herhalen en oefenen net zolang tot ze iets kunnen.

Woorden geven aan ervaringen

Pedagogisch professionals begeleiden de kinderen bij het ontdekken van hun omgeving met taal. Door met hen te praten leren ze hun binnen- en buitenwereld benoemen en begrijpen en leren ze taal. Een kind moet direct een verbinding kunnen maken tussen een woord en een concrete handeling, ervaring of gevoel.

Meehelpen en meedoen

Kinderen willen graag meehelpen en zelf doen. Ze helpen de pedagogisch professional bij spullen klaarzetten zoals eten en het opruimen. Kinderen voelen zich dan groot. Helpen vergroot het zelfvertrouwen van kinderen.

Autonomie en participatie

Het ervaren van autonomie is voor elk kind een voorwaarde om te kunnen ontwikkelen. Kinderen hebben autonomie nodig om zichzelf te leren kennen; hun talenten en voorkeuren. Kinderen kunnen geleidelijk steeds meer zelfstandiger opereren en willen dit ook. Pedagogisch professionals spelen hierbij een grote rol, want zij moeten de juiste balans zien te vinden tussen beschermen en loslaten (beschermen tegen gevaar, leren omgaan met risico's en moeilijke situaties en stimuleren en helpen om zelfstandig te opereren).

Dit houdt niet in dat kinderen alles zelf mogen beslissen, integendeel, rekening houden met een ander is ook een belangrijke competentie. Met het samenzijn in een groep oefenen kinderen samen denken, samen beslissen, compromissen sluiten en samen verantwoordelijk zijn. Dit is samen oefenen in participatie. Participatie helpt kinderen zelfstandiger te worden, zonder dat zij de relatie met de omgeving verliezen.

Kinderparticipatie op BSO de Ark

Middels kinderparticipatie werken kinderen en pedagogisch professionals aan een fijne leefomgeving op de BSO. Het gaat er dan niet alleen om dat de wensen van de kinderen centraal staan, maar meer dat de kinderen medeverantwoordelijk zijn. Dit betekent dat er samen wordt nagedacht en rekening gehouden wordt met verschillen en posities, dat er een mening geformuleerd wordt en dat ernaar elkaars ideeën wordt geluisterd. Om kinderparticipatie in goede banen te leiden is een participatieve houding nodig van een pedagogisch professional, maar ook zeker van het hele kindercentrum. De BSO heeft een open houding voor de ideeën van kinderen en de bereidheid om die samen met hen vorm te geven.

3.2 Het ontwikkelen van de Persoonlijke competentie

Kinderen zijn trots op wat ze kunnen en willen dit laten zien en delen. Verschillen mogen er zijn, want de ontwikkeling verloopt verschillend per kind, zowel qua tempo als inhoud. Sommige zullen nooit wildebrassen worden, terwijl een ander kind misschien met moeite concentratie kan opbrengen om een puzzel te maken aan tafel.

Pedagogisch professionals hebben houvast aan kennis over de ontwikkeling van kinderen. Het zien van de persoonlijke talenten van kinderen, zorgt ervoor dat de pedagogisch professionals de groei zorgvuldig kunnen begeleiden.

Betekenisvolle, inhoudelijke en gezamenlijke activiteiten maken het mogelijk dat kinderen zich verder ontwikkelen binnen hun persoonlijke competenties. De persoonlijke competenties zijn:

Emotionele competentie

Kinderen zijn trots op wat ze kunnen en willen dit laten zien en delen *'Kijk, ik mag er zijn'*. Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen ontstaat bij kinderen in relatie met anderen:

- Kinderen hebben vertrouwen en waardering nodig van pedagogisch professionals (kinderen zoeken steun en laten zich troosten)
- Kinderen worden zich bewust van zichzelf (identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken en gaan eigen prestaties vergelijken met die van anderen)
- Positieve levenshouding (met als voorbeeld de pedagogisch professionals die hen positief benaderen en laten zien plezier te hebben en te genieten)

- Kinderen leren vertrouwen op eigen kracht en vermogen. Pedagogisch professionals stimuleren de kinderen door na te vallen weer op te staan

Sociale competentie

Sociale competenties ontstaan net als de emotionele competentie veel in relatie met andere mensen. Pedagogisch professionals stimuleren en begeleiden kinderen in de verschillende fases die zij binnen de buitenschoolse opvang doorlopen; *‘Kijk, we doen het samen’*

- Kinderen vragen hulp en ontvangen dit van de pedagogisch professionals (bijvoorbeeld bij het aan- en uitkleden)
- Kinderen leren hulp vragen bij andere kinderen. De pedagogisch professionals stimuleren dit.
- Het gevoel hebben om erbij te horen (kinderen worden erbij betrokken door de pedagogisch professionals)
- Kinderen leren rekening houden met de gevoelens van anderen en zich daarin te verplaatsen en wanneer ze ouder worden ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen
- Kinderen leren naast empathie dat zelfcontrole een voorwaarde is voor het sluiten van vriendschappen

Motorisch - zintuiglijke competentie

Kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Eerst binnen de veilige relatie met de pedagogisch professional, vervolgens door te vergelijken met anderen. Op latere leeftijd ontstaan er vooral motorische verschillen. Interesses en talenten hebben hier een grote invloed op: *Kijk ik kan 't zelf, het lukt me*

- Kinderen worden competent in grof motorische vaardigheden (lopen, rennen, springen en glijden, rollen, klimmen en balspelen)
- Kinderen hebben plezier in het bewegen en leren gevaren onderkennen
- Kinderen leren middels constructiespel; bouwen en uitvinden
- Plezier in zintuiglijke ervaringen als voelen, ruiken, horen, proeven en zien

Cognitieve competenties

Kinderen willen hun wereld snappen en doen naarmate ze ouder worden steeds meer kennis op over hun sociale wereld en hun gevoelswereld: *‘Kijk, ik voel, denk en ontdek:*

- Kinderen leren emoties te begrijpen en benoemen
- Uitbouw van woordenschat
- Zoeken naar verbanden tussen gebeurtenissen; logisch denken
- Kinderen leren ordenen en meten, tellen en verzamelen
- Kinderen leren consequenties inzien
- Kinderen leren om met één ding bezig te zijn en naarmate ze ouder worden, kunnen ze zich beter focussen
- Kinderen stellen ‘hoe en waarom’ vragen over zaken die ze interesseren

Taal en communicatieve competenties

Kinderen hebben vaardigheden om zichzelf kenbaar te maken. Eerst door geluiden en daarna door taal; *‘Luister, ik kan het zelf zeggen’*

- Praten met woorden
- Non-verbale communicatie begrijpen en gebruiken
- Begrijpen van de betekenis van geschreven taal

- Van 4 tot 6 jaar ontstaat de ontluikende geletterdheid; heeft betrekking op de vroege fase van schriftelijke taalwerving, lopend vanaf de geboorte van het kind tot het moment dat zij de elementaire lees- en spelhandeling onder de knie hebben

Morele competentie

Kinderen willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Kinderen leren wat goed en kwaad is en hoe het is om verantwoordelijk te zijn 'Kijk, ik ben een lief, goed kind

- Kinderen leren emoties op een acceptabele manier te uiten
- Kinderen leren dat hun eigen handelen invloed kan hebben op de omgeving. Pedagogisch professionals maken kinderen hiervan op een positieve manier bewust
- Vanaf ongeveer 6 jaar gaan kinderen dingen doen die 'horen', omdat ze de regels kennen. En later gaan ze op zoek naar de achtergrond achter die regels door bijvoorbeeld de grenzen af te tasten
- En vanaf ongeveer het 9de jaar verandert de kijk op de wereld; de wijde wereld komt dichterbij. Kinderen kunnen gaan nadenken over levensvragen of krijgen vragen waar volwassenen ook geen antwoord op hebben

Expressieve en beeldende competentie

Ritmes, bewegen en zanggeluid maken horen bij de natuur van mensen. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie 'Kijk, ik kan dansen, zingen en iets maken. Kinderen bouwen naarmate ze ouder worden steeds duidelijker voorkeuren op in de wijze van uiting.

- Sport, dans en beweging
- Zingen en muziek maken
- Tekenen, verven en beeldende uitingen
- Bouwen van constructies
- Gevoel voor schoonheid

Seksuele ontwikkeling

Bij kinderen gaat het voornamelijk om het ontdekken van het eigen lichaam, vriendschap en elkaar liefhebben. Kinderen krijgen hierin de ruimte om hierin te ontdekken en zich te ontwikkelen. Pedagogisch professionals zijn daarbij op de hoogte van de ontwikkelingsfases die een kind hierin doormaakt en begeleiden de fases, door open te communiceren en het niet te verbieden, maar kinderen wel bewust te maken van de grenzen en normen die hier bestaan.

Tussen de 6 en 10 jaar worden kinderen zich steeds bewuster van de verschillen en gaan de grenzen ook verkennen hoe verder je kan gaan praten daarover. Ze gaan zich schamen voor hun blote lichaam. Ze vinden het spannend om samen te spelen met het andere geslacht en worden voor het eerst verliefd. Kinderen fantaseren in deze fase over verliefdheid en verzinnen verhaaltjes over met wie ze bijvoorbeeld gaan trouwen. Voor pedagogisch professionals is het in deze fase om uitleg en informatie te geven over alle veranderingen die ze doormaken.

Kinderen tussen de 10 en 13 jaar krijgen steeds meer belangstelling voor volwassen vormen van seksualiteit. Kinderen zoeken meer lichamelijk contact in spel, door te duwen en trekken aan elkaar. Ze leren hun eigen lichaam kennen. Jongens experimenteren meer, terwijl meisjes samen praten over seksualiteit en verliefdheid. Voor pedagogisch professionals is het in deze fase belangrijk om door te gaan op informatie die ze al hebben. Het leren verwoorden van gevoelens, overdracht van feitelijke kennis over lichamelijke ontwikkeling en het accepteren en bewaken van grenzen in de omgang met elkaar.

Omgaan met diversiteit

Ieder kind is uniek en is welkom bij ons. Ieder kind wordt gerespecteerd, ongeacht ras, religie en sociale achtergrond. Kinderen in een groep verschillen van elkaar, doordat ze thuis andere ervaringen opdoen en verschillende dingen leren. Ook ziet ieder kind er anders uit. Met deze verschillen gaat de pedagogisch professional bij de BSO respectvol om. BSO de Ark vindt elk kind uniek en ieder heeft zijn of haar eigen talenten. De keuze voor activiteiten, inrichting van de ruimte, maar ook de wijze hoe er met elkaar wordt omgegaan, biedt ruimte voor de culturele verschillen.

Kinderen met beperkingen

Kinderen met beperkingen worden zoveel mogelijk opgevangen in de groep. Het kan gaan om allerlei soorten beperkingen, zoals: kinderen met ziektes die extra zorg nodig hebben, kinderen met handicaps of kinderen met sociaal-emotionele problemen. BSO de Ark streeft ernaar om kinderen met een beperking zoveel mogelijk samen te laten deelnemen aan de gewone voorzieningen. Kinderen kunnen vanaf jonge leeftijd leren omgaan met verschillen.

3.3 Het ontwikkelen van de Sociale competentie en overdracht van normen en waarden

Steunen en stimuleren

Kinderen leren door spelen, kijken, uitproberen en elkaar imiteren. Al spelend ontdekken kinderen wat ze leuk vinden en waar hun talenten liggen. Iedere situatie is voor kinderen een leersituatie. Tijdens spel leren kinderen initiatieven nemen, beslissingen maken, plezier maken, volhouden en weerstand bieden. Pedagogisch professionals bieden spelactiviteiten aan waar kinderen kunnen en willen meedoen. Activiteiten waarin pedagogisch professionals de kinderen uitdaagt om een stap verder te gaan.

De belangrijkste vaardigheid van pedagogisch professionals is het opbouwen van interactie met kinderen. De pedagogisch professional zorgt voor een mooie speelleeromgeving die verschillende mogelijkheden biedt tot divers spel, waarin zij communiceren met de kinderen en hen steunen, stimuleren en begeleiden binnen deze omgeving.

Voorwaarden scheppen

Pedagogisch professionals stimuleren het leren en ontwikkelen van kinderen en zijn zich bewust van de voorwaarden die zij moeten scheppen. Pedagogisch professionals zorgen ervoor dat:

- De inrichting en indeling van de ruimte binnen en buiten spontaan spel ontlokt
- Zij zorgen voor een gevarieerd en samenhangend activiteitenaanbod. Zij richten daarbij de speel-leeromgeving rijk in, door te werken met de juiste attributen, spelideeën te ontwikkelen en ermee te spelen.
- De groepsindeling en het dagritme zorgen voor een goede balans tussen samen en alleen, rust en uitdaging. Als bij kinderen de basisbehoefte bevredigd wordt, dan staan zij open voor leren
- Zij voortdurend observeren om sensitief op de kinderen te kunnen inspelen. Hiermee zien zij kansen om kinderen een extra impuls te geven. Ook observeren zij gericht op bepaalde doelen en plannen van activiteiten

Aansluiten bij het spontane leren en spelen

Door te observeren en door betrokkenheid creëren pedagogisch professionals de mogelijkheid om in te spelen op het spontane spel van kinderen.

- Pedagogisch professionals laten kinderen de tijd en ruimte om spel te herhalen en het op hun eigen tempo te ontdekken.

- Pedagogisch professionals geven het initiatief aan kinderen. Ze kijken wat zij doen en sluiten hierbij aan.
- Pedagogisch professionals zoeken de juiste balans in het praten over wat kinderen zien en kinderen zelf laten kijken en geven de kinderen gelegenheid om met hun hele lijf en alle zintuigen te leren.
- Pedagogisch professionals lokken spel uit door materialen, speelgoed en inrichting en geven alle kinderen een kans om te spelen.
- Pedagogisch professionals stimuleren het imiteren van kinderen, soms kijken ze mee en praten over wat ze zien.
- Pedagogisch professionals geven kinderen de tijd en ruimte om bewegingen of een bepaald spel te herhalen.
- Pedagogisch professionals zorgen dat kinderen hun verhaal kwijt kunnen.
- Pedagogisch professionals verdiepen de inbreng wanneer mogelijk.

Kansen grijpen en creëren

Jonge kinderen stimuleren elkaar, maar missen de kennis van de volwassene om het spel op een hoger niveau te brengen. Pedagogisch professionals hebben oog voor kansen op alle terreinen: motorisch en zintuiglijk, natuur en fysieke omgeving, zang en dans en beeldende expressie. Door het aanbieden van een gevarieerd aanbod en samenhangend activiteitenaanbod creëren pedagogisch professionals kansen. Pedagogisch professionals spelen in op het dagritme door alle daagse o.a. verzorgende activiteiten. Het is een uitdaging voor de pedagogisch professionals om kansen te grijpen en te creëren die aansluiten bij het spontane spel van kinderen. De balans vinden tussen beschermen en vrij laten, tussen ingrijpen en zelf laten doen en tussen toezicht houden en privacy geven is erg belangrijk.

Ondersteunen van kinderen bij de ontwikkeling van normen en waarden

Pedagogisch professionals ondersteunen kinderen bij het ontwikkelen van waarden en normen. Vriendschappen en een goede emotionele band met opvoeders spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van moreel besef. Een kleuter ontwikkelt steeds meer inzicht in 'goed en fout', een kind tussen de 6 en 9 jaar kent de regels en past ze toe. Zij ontwikkelen morele principes als 'mag je een regel overtreden als je een goede reden hebt?'. De 9-plusser denkt een aardig beeld van de wereld te hebben maar zal steeds vaker 'levensvragen' stellen, omdat hun leefwereld en maatschappelijke betrokkenheid groeit.

De pedagogisch professionals stimuleren de ontwikkeling van morele competenties, waarden en normen van de kinderen. Dit doen zij door:

- de kinderen bij het groeten en afscheid nemen bij naam te noemen en je eigen beleefdheidsvormen te laten zien;
- er alert op te zijn dat alle kinderen aandacht krijgen;
- zich ervan bewust te zijn dat een kind een volwaardig mens is;
- te letten op intonatie en stemgebruik; pedagogisch professionals geven op een vriendelijke en duidelijke wijze aan wat ze van het kind verwachten;
- professioneel boos te zijn; dit bereiken zij door niet te gaan schreeuwen en de eigen emoties in de hand te houden;
- positief gedrag altijd te benoemen en te complimenteren;
- van de wat moeilijkere kinderen de positieve kanten te blijven zien, door geregeld met het team over het kind te praten;
- het kind met een open houding tegemoet te treden en interesse te tonen en open te staan voor ideeën van het kind;
- groepsregels te hanteren, zoals bijvoorbeeld op elkaar wachten;
- met het kind samen te werken en te communiceren, zodat het de wereld leert kennen;

- de mening van kinderen over iets te respecteren;
 - respect te tonen voor de verscheidenheid aan sociale en culturele achtergronden.
- Pedagogisch professionals laten kinderen ervaren dat ze niet allemaal gelijk zijn maar wel gelijkwaardig;
- kinderen te ondersteunen bij het oplossen van conflicten, bijvoorbeeld door zijn gevoel of idee te helpen verwoorden of alternatieven aan te bieden;
 - kinderen te leren dat niet alles mag en dat er grenzen zijn;
 - waar mogelijk negatief gedrag te negeren en positief gedrag van kinderen in de buurt super te bekrachtigen.
 - kinderen te laten weten dat zij hun emoties mogen laten zien, maar wanneer het groepsproces in gevaar komt of als het kind zijn emoties niet onder controle heeft, zij ingrijpen en grenzen stellen. Dit doen de pedagogisch professionals bijvoorbeeld door het kind even te isoleren (time-out plek) en even tot rust te laten komen. Daarna zullen zij een gesprekje met het kind aangaan;
 - de time-out plek op een vaste plaats in de BSO te laten zijn, waar het kind tot rust kan komen;
 - consequent met de kinderen om te gaan. Pedagogisch professionals handelen allemaal op dezelfde manier als een kind echt niet wil luisteren;
 - het kind niet af te keuren, maar wel het gedrag;
 - normen en waarden niet op te dragen, “maar mee te geven”;
 - kinderen te leren om met zorg om te gaan met dieren en planten in hun omgeving;
 - regels zelf consequent en op de juiste manier na te leven.
 - ruimte en grenzen aan te geven op het gebied van de seksuele ontwikkeling;
 - oudere kinderen activiteiten te laten bedenken voor de jongere kinderen. Thuis zal het kind met andere normen en waarden in aanraking komen, dan op de bso. Wij vinden het belangrijk om toch zoveel mogelijk aan te sluiten bij de normen en waarden die het kind van huis uit mee krijgt. Door onderstaande maatregelen te nemen, willen wij dit bereiken.
 - een wederzijdse overdracht van normen en waarden hier en thuis. Stilstaan bij andere culturele gebruiken. Afhankelijk van de culturen van de kinderen uit de verschillende groepen besteden we hier aandacht aan;
 - benoemen en bevestigen dat er verschillen zijn en dat het ook zo kan;
 - beseffen en er bij stil staan dat het voor het kind vreemd is dat deze verschillen er zijn en dat het verwarrend kan zijn. Het is belangrijk dat de kinderen respect hebben voor andere kinderen en voor de pedagogisch professionals.

Pedagogisch professionals willen kinderen dit leren door:

- groepsregels te hanteren en uit te leggen waarom dit belangrijk is;
- uit te dragen dat elk kind uniek is; verschillen maken de groep sterk, want iedereen heeft verschillende kwaliteiten en kan daardoor een bijdrage leveren aan het groepsproces;
 - voorbeeldgedrag; te luisteren naar elkaar en elkaar aan te kijken wanneer je met elkaar praat, interesse tonen, meeleven, meedenken, vriendelijkheid en kinderen naar elkaar laten luisteren en niet te bagatelliseren.

Als er sprake is van seksueel getint gedrag bespreken de pedagogisch professionals met kinderen wat ‘fijn’ en ‘niet-fijn’ is en dat kinderen rekening moeten houden met wat andere kinderen willen; ieder kind heeft recht op privacy.

Communicatie

Er ontstaat een positieve sfeer door een goede communicatie. Er ontstaat vertrouwde relaties tussen kinderen onderling en tussen kinderen en pedagogisch professionals en kinderen voelen zich gewaardeerd.

De volgende punten zijn van groot belang in de communicatie tussen kinderen en pedagogisch professionals:

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit betekent dat de pedagogisch professionals gevoelig zijn voor wat een kind bezig houdt. De pedagogisch professionals nemen signalen van het kind waar en reageren daar adequaat op. Zij laten merken dat ze het kind gezien hebben, waarderen, rekening houden met het kind en helpen waar nodig. Sensitieve responsiviteit is belangrijk voor de kwaliteit van iedere relatie.

- Regelmatig in de themaruimtes rond te kijken
- Aandachtig te luisteren als kinderen iets zeggen
- Positieve aandacht geven aan kinderen door interesse te tonen wat ze doen
- Interesse tonen in kinderen
- Reacties afstemmen op de behoeftes van de kinderen door aan te sluiten op hun gedrag. Ze laat kinderen die prettig in hun spel zijn, in hun spel.
- Herkent signalen van kinderen zoals: huilen, schreeuwen, stampen, ruziemaken of teruggetrokken gedrag.

Respect voor autonomie van het kind

Oudere kinderen hebben meer- en andere ruimte nodig dan jongere kinderen, soms willen ze zichzelf even terugtrekken en op andere momenten vinden ze het leuk om met vriendjes op te trekken. Ze willen vaardigheden en talenten ontwikkelen en zelf kiezen waar ze mee bezig zijn.

Soms kan het beter zijn om het dagprogramma en de dagelijkse routines aan te passen. Dit is nodig om beter aan te sluiten bij de behoeften, voorkeuren of het temperament van individuele kinderen.

Pedagogisch professionals observeren en wachten af hoe kinderen zelf problemen oplossen, in plaats van direct in te grijpen. Zij richten zich op de zelfstandigheid van de kinderen, zoals: zelf brood smeren, zelf proberen jas en schoenen aantrekken.

Respect voor de autonomie is te herkennen aan:

- Laten kinderen zo veel mogelijk kiezen, wat ze willen doen, met wie ze het willen doen en hoe ze het gaan doen
- Nodigt kinderen uit om mee te denken, zelf te beslissen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen

Praten, uitleggen en luisteren

Jonge kinderen gebruiken weinig of eenvoudige taal, maar beschikken over een rijk scala aan non-verbale middelen. Ze communiceren met gebaren, gezichtsuitdrukkingen en geluid. Ze doen iets voor en nodigen uit tot imiteren. Het is allemaal communicatie. Door communicatie met taal leren de kinderen de wereld beter te begrijpen. Er zijn verschillende manieren van communiceren in taal die jonge kinderen helpen om zichzelf en anderen beter te begrijpen zoals:

- pedagogisch professionals begeleidt alles wat ze doet en ziet met taal
- pedagogisch professional zegt eerst altijd wat zij gaat doen en handelt daarna pas
- pedagogisch professional observeert en als ze snapt waar het kind mee bezig is, kan zij daarbij aansluiten, verrijken of proberen om te buigen

- pedagogisch professional vergroot het inzicht van het kind in zichzelf en andere kinderen door gevoelens te verwoorden en uit te leggen
- pedagogisch professional helpt kinderen om samen te praten over belangrijke ervaringen

Als kinderen ouder worden, krijgt communicatie een ander niveau. Langzamerhand worden kinderen volwaardige gesprekspartners die graag willen discussiëren. Op alle leeftijden hebben kinderen recht op een uitleg waarom iets wel of niet kan en mag. Daar leren ze van.

Kinderen kunnen goed aangeven wat ze willen, met of zonder woorden. Pedagogisch professionals proberen de gevoelens of behoeften van het kind te verwoorden, om er achter te komen wat het bedoelt of wat er aan de hand is. Een pedagogisch professional luistert actief en zo ontstaat begrip en vertrouwen. Soms is het alleen nodig om te luisteren zonder woorden; passief luisteren. Daarbij laat een pedagogisch professional voelen dat zij het kind begrijpt en accepteert zoals het is.

Duidelijke grenzen en rituelen stellen

Jonge kinderen hebben duidelijk grenzen nodig voor wat mag en niet mag. Pedagogisch professionals sturen het gedrag van kinderen door 'ik boodschappen' te geven, alternatieven aan te bieden, rituelen te gebruiken, te vertellen wat er wel en niet mag en waarom, af te leiden en te troosten. Pedagogisch professionals maken kinderen bewust van de risico's die er zijn. Voor hun veiligheid en die van hun omgeving.

Pedagogisch professionals geven in de regel aan wat wel mag en gebruiken weinig 'nee- regels'. Deze worden alleen gebruikt bij gevaar, elkaar pijn doen en wanneer dingen kapot gemaakt worden. Daarnaast worden overige waarden positief gebruikt, zoals: om de beurt, elkaar helpen, weer vrienden maken.

Twee doelen heeft het reguleren van het gedrag door de pedagogisch professionals, namelijk:

- Op het moment zelf: het reguleren van het gedrag en de emoties van kinderen voor hun eigen veiligheid en welzijn.
- Met het oog op de toekomst: het leren van zelfregulering van kinderen. Dit betekent dat kinderen in toenemende mate hun eigen gedrag kunnen sturen, eenvoudige regels kunnen volgen en problemen zelf op kunnen lossen.

Oudere kinderen weten al beter wat wel en niet mag. Het geweten en besef van goed en kwaad heeft zich gevormd. Onder druk van de groep kunnen ze wel kattenkwaad uithalen, ondanks dat ze weten dat het tegen de regels is. Ze willen graag bij de groep horen. Pedagogisch professionals stellen daarom samen met de kinderen een beperkt aantal regels op, die haalbaar zijn om na te leven en waar iedereen achter staat.

Corrigeren en bevestigen

Als een pedagogisch professional meerdere keren moet zeggen tegen een kind dat het iets niet mag doen, dan wordt het kind even apart gezet. Daarna gaat een pedagogisch professional in gesprek met het kind en leert het kind te verwoorden waarom hij of zij zo reageert. De kinderen worden regelmatig beloond door de pedagogisch professional. Zij geeft complimentjes aan de kinderen en bevestigt het gedrag van kinderen.

Ondersteunen van positieve relaties tussen de kinderen

Een belangrijke reden, waarom kinderen het fijn vinden om naar de BSO te gaan, is het samenzijn met andere kinderen. Kinderen zijn gevoelig voor sfeer, waarin ze gezien worden. Daarbij speelt positieve aandacht een grote rol voor elk individu. Zo vieren we samen de verjaardag, is er aandacht

voor een kind dat een diploma heeft gekregen, maar ook voor het kind dat verdrietig is, omdat zijn ouders gaan scheiden of iemand is overleden. Er is aandacht voor elkaar. Pedagogisch professionals stimuleren verbondenheid in de groep en een wij-gevoel door rituelen en positieve aandacht voor alle kinderen. Ze stimuleren vriendschap tussen de kinderen en plezier in samen spelen.

Conflict oplossen:

Wat betreft communicatie worden kinderen gestimuleerd te 'praten' om hun doel te bereiken en geen lichamelijk geweld te gebruiken. De pedagogisch professionals begeleiden kinderen hierin door, waar zij er zélf niet uit komen, te benoemen wat zij zien gebeuren en hierover samen met hen een gesprekje te voeren om tot een oplossing te komen. Wij onderschatten niet de kracht van non-verbale communicatie. Pedagogisch professionals kunnen niet van kinderen verwachten dat zij altijd 'verstandig' met elkaar omgaan. Het gebruik van lichamelijk geweld, zoals schoppen of slaan, kan een uiting zijn van onmacht en het onvermogen gevoelens onder woorden te brengen.

Wij willen bereiken dat kinderen niet gaan schreeuwen, schoppen en slaan wanneer zij bijvoorbeeld boos zijn. In plaats daarvan leren de pedagogisch professionals hen gebruik te maken van sociaal wenselijke uitingsvormen, zoals: benoemen wat zij voelen en/of willen, weglopen om even stoom af te blazen of hulp van de pedagogisch professional in te roepen. Wanneer blijkt dat de uitingen van een kind dusdanig explosief zijn dat de veiligheid van andere kinderen en pedagogisch professionals niet gewaarborgd kan worden, zullen hierover gesprekken volgen tussen pedagogisch professionals, ouders en leidinggevende.

Kinderen hebben, net als volwassenen, wel eens een conflict. Wanneer kinderen een conflict hebben, spelen pedagogisch professionals een belangrijke rol als bemiddelaar. Vanaf de peuterleeftijd kunnen kinderen ook een conflict hebben omdat de één niet wil dat de ander met hem speelt. De pedagogisch professionals leren kinderen dat zij dit mogen aangeven. Hierin komt het respect voor de eigen mening van het kind naar voren.

Kinderen in de basisschoolleeftijd kunnen veel voor elkaar betekenen en veel van elkaar leren. Daarnaast kunnen zij elkaar ook dwars zitten. De pedagogisch professionals leren de kinderen respectvol met elkaar om te gaan. Zij stimuleren de kinderen om elkaar duidelijk te maken wat zij wel en niet willen. Alle kinderen, ook vrienden, hebben wel eens een conflict. De pedagogisch professionals zullen niet zonder meer het conflict beëindigen door de kinderen uit elkaar te zetten. In eerste instantie zullen de pedagogisch professionals niet meteen ingrijpen maar kinderen de ruimte geven om een ruzie of conflict op eigen kracht op te lossen. Kinderen leren op deze manier onderhandelen of zoeken naar een oplossing. Wanneer blijkt dat kinderen er zélf niet uit kunnen komen of één van de twee partijen dreigt te verliezen, zal een pedagogisch professional 'inspringen'. Er wordt bewust voor gekozen om stil te staan bij het conflict, door middel van een gesprekje. De pedagogisch professional zorgt voor een stukje bewustmaking en biedt ook mogelijkheden tot oplossing. Zo kunnen kinderen leren dat het niet erg is om een conflict te hebben, en hoe zij dit op zouden kunnen lossen. Wanneer kinderen gestimuleerd worden tegen elkaar te 'zeggen' wat het probleem is, zal de behoefte om boosheid lichamelijk te uiten, afnemen.

Kinderen worden niet gedwongen door pedagogisch professionals om te praten. Wanneer een kind dit niet wil, zal een pedagogisch professional er later op terug komen.

Hoofdstuk 4 Mentorschap

De mentor is een pedagogisch professional die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bepreken. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Ieder kind

heeft een mentor. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en de ontwikkeling van het kind. De ouders worden op de hoogte gebracht middels een brief wie de mentor van hun kind is. De mentor vervult eventueel een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouder). Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluit de pedagogisch medewerker aan op de individuele behoeften van het kind. Daarnaast kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan deze wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van de mentor zorgen ervoor dat de ontwikkelingsstappen worden gevolgd. Ook de mogelijke achterstanden worden tijdigesignaleerd.

Hoofdstuk 5 Het structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen

Op de BSO werken ze met een vast observatiesysteem. Volgens een vaste structurele vragenlijst wordt het welbevinden in kaart gebracht. Kinderen worden rond hun verjaardag geobserveerd. Daarnaast observeert de pedagogisch professional gedurende de hele dag en schrijft haar bevindingen op. Mochten er vragen of zorgen zijn omtrent een kind vanuit de ouders of de mentor, dan wordt dit eerder besproken.

Voor de kinderen van 8 jaar en ouder is er, naast de structurele vragenlijst, een vragenlijst opgesteld die kinderen zelf (of met behulp van een leidster) in kunnen vullen, om zo een beeld te krijgen hoe zij de BSO ervaren. De uitkomsten worden besproken met de mentor en het betreffende kind en waar nodig worden er punten aangepakt of afspraken gemaakt.

5.1 Observeren en doorverwijzen naar externe instanties

Een kind dat goed in zijn vel zit en zich prettig en op zijn gemak voelt, is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van een kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag. Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn om het functioneren van het kind op de dagopvang beter en prettiger te laten verlopen.

Mocht er iets opvallends uit de observatie komen, dan wordt de pedagogisch coach ingezet. De pedagogische coach zal zo nodig observeren en een plan van aanpak maken. Dit wordt altijd met Christina (algemeen directeur) besproken. Er wordt een afspraak gemaakt met de ouders, waar de pedagogisch professional de ouders voorzichtig en zorgvuldig informeert over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Er wordt eerst zelf naar een oplossing gezocht, maar mocht dit niet mogelijk zijn in overleg met ouders en evt. kind, dan kan de casus naar het expertiseteam Oss worden gestuurd en zullen zij de taak verder opnemen en de ouders en het kind hierin begeleiden.

5.2 Ondersteuning

De pedagogische coach is het aanspreekpunt voor het expertiseteam. De groepsverantwoordelijken van alle groepen zijn het aanspreekpunt voor de pedagogische coach, zodat er één aanspreekpunt is van de groep naar de leidinggevende en één aanspreekpunt richting expertiseteam en andersom. Bij de afwezigheid van de algemeen directeur zal het kernteam in overleg met de algemeen directeur het aanspreekpunt zijn richting het expertiseteam. Het kernteam, bestaande uit Ilona en Ienke, zullen hierin zowel wel gesteund worden door Christina van het kindercentrum als door het

expertiseteam. Bij alle vragen of onduidelijkheden kunnen de directrices en het kernteam contact opnemen met het expertiseteam.

5.3 Contactmomenten met ouders

Eén keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een 10-minutengesprek om over het welbevinden van het kind te praten. Dit 10-minutengesprek is gekoppeld aan de observatie. Iedere ouder krijgt hiervoor een uitnodiging en maakt zelf de keuze om dan wel/niet een 10-minutengesprek te willen.

Hoofdstuk 6 Samenwerking met partners

Goede zorg is gedeelde zorg. BSO de Ark werkt nauw samen met ouders, basisonderwijs en partners in zorg. Ieder levert vanuit liefde, betrokkenheid en deskundigheid een bijdrage aan opvoeding en begeleiding naar zelfstandigheid.

Samenwerken met ouders

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. De betrokkenheid van ouders komt voort uit de betrokkenheid bij hun eigen kind. Naarmate een kind langer op de BSO is, raken ouders meer betrokken bij het geheel. Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en BSO vormen de basis van goede kinderopvang. Hierdoor kunnen ouders en pedagogisch professionals de verschillende leefwerelden voor het kind 'verbinden'.

Het voornaamste doel van samenwerking tussen ouders en pedagogisch professionals is wederzijds begrip en vertrouwen in elkaar. Een kind voelt zich geborgen in die sfeer. Ouders vertrouwen het aller dierbaarste, hun kind, toe aan de kinderopvang. Ouders hebben gemengde gevoelens, aan ene kant willen ze graag werken, aan de andere kant vragen ze zich af of ze er goed aan doen om hun kind weg te brengen naar de opvang. Pedagogisch professionals hebben begrip en aandacht voor deze gevoelens.

Wenprocedure

De eerste keer naar de BSO gaan kan voor ouders en kinderen een spannende gebeurtenis zijn. We werken daarom met een wenperiode, zodat rustig de tijd wordt genomen voor ouders en kinderen om kennis te maken met de buitenschoolse opvang en een vertrouwensrelatie op te bouwen tussen pedagogisch professional en kind. Voordat een kindje definitief op de groep komt, mag het eerst twee keer twee uurtjes komen wennen op de groep. Zo kan het nieuwe kindje wennen aan de nieuwe omgeving en nieuwe pedagogisch professionals.

Advies, informeren en afspraken

Het contact tussen pedagogisch professionals en ouders is tweerichtingsverkeer. Pedagogisch professionals vragen of geven advies voor bepaald gedrag op de groep, maar ook andersom. Er wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen. Pedagogisch professionals zorgen ervoor dat ouders weten wat hun kind heeft gedaan (door de overdracht via het ouderportaal naar ouders te sturen en door een mondelinge overdracht te geven bij het ophaalmoment).

Naast de algemeen geldende afspraken, zoals haal- en brengtijden, maken pedagogisch professionals ook gericht afspraken met ouders over voeding, evt. zindelijkheid en eet ritme.

Contactmomenten

Er vinden verschillende contactmomenten plaats op BSO de Ark, zoals:

- Dagelijks bij het halen
- Ouders kunnen ook buiten de haaltijden een afspraak plannen op de groep met een pedagogisch professional

Verschillende vormen van contact op groepsniveau

- Tijdens de Paasviering en Kerstviering helpen ouders mee met de voorbereiding, catering, opruimen, etc.

Basisonderwijs

Wij werken nauw samen met het basisonderwijs. Voornamelijk om te zorgen voor een goede doorgaande leerlijn. Optimale aansluiting tussen kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en basisonderwijs is in ieders belang.

Partners in zorg

Kinderopvang is dienstverlening en geen hulpverlening. Maar toch hebben pedagogisch professionals een signalerende functie. Mocht een pedagogisch professional vragen hebben of advies willen hebben, dan kan het basisteam Jeugd en Gezin ingezet worden. Daarnaast komt twee keer per jaar een verpleegkundige langs van het consultatiebureau, die tips of advies geeft over bepaalde onderwerpen of gedragingen. Dit gaat uiteraard niet zonder toestemming van ouders.

Privacy

Alle informatie met betrekking tot het kind en de ouders is vertrouwelijk. Wij vinden het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met alle informatie. De ouders zullen op de hoogte worden gesteld, als er contact of overleg is met derden die niet aan de opvang verbonden zijn. Hierbij kunt u denken aan consultatiebureau, school of andere instanties. Wij plaatsen geen gegevens van ouders of kinderen op het internet, het is de pedagogisch medewerkers van BSO de Ark ook niet toegestaan enige informatie van ouders, kinderen of andere gegevens van BSO op het internet (Facebook etc.) te plaatsen.

Hoofdstuk 7 Samenwerken in een groep

Opvoeden is teamwork. Pedagogisch professionals zijn als team (onder leiding van de leidinggevende) verantwoordelijk voor de locatie en samen met hun directe collega's verantwoordelijk voor de groep. Een goede samenwerking met collega's maakt dat pedagogisch professionals met plezier naar hun werk gaan, op elkaar kunnen rekenen en elkaar aan kunnen vullen.

Tijdens de voorschoolse zal één pedagogisch professional openen en zal de tweede persoon afhankelijk van de BKR later starten. Indien noodzakelijk kan zij gebruik maken van de achterwachtregeling of leidinggevende.

In het begin zullen er ongeveer 3 vaste pedagogisch professionals werkzaam zijn op de groep (afhankelijk van het aantal kinderen, kind-leidsterratio). Zij zullen dus wel gaan samenwerken en voor een goede samenwerking zijn de volgende punten belangrijk:

Elkaar steunen

Kinderen zorgen elke dag voor verrassende en ontroerende momenten. Pedagogisch professionals halen voldoening uit hun werk door de ervaringen, reactie en het enthousiasme van de kinderen. Maar kinderen stellen ook hoge eisen aan de pedagogisch professionals die hen verzorgen en begeleiden. Het is fysiek zwaar werk en je moet vaak dingen herhalen. Maar in de groep kunnen pedagogisch professionals elkaar steunen. Door nieuwe dingen die je bij een kind ziet te delen met een collega, intensificeer je de positieve ervaring. Een goede samenwerking geeft positieve energie en is de basis van hartelijkheid en gezelligheid in een groep.

Afspraken maken

Bij een soepele samenwerking voelen de collega's elkaar aan. Ze weten wie wat zal doen en waar ze op kunnen rekenen. Dit is niet vanzelfsprekend en wordt vaak pas gemerkt, wanneer er een nieuwe collega, invalskracht of stagiaire komt. Pedagogisch professionals maken daarom hun afspraken, regels en gewoontes expliciet. Dit zijn onder andere afspraken over:

- Gebruik van de ruimte
- Dagritme en verdeling van kinderen in groepjes
- Activiteiten die worden aangeboden
- Regels en rituelen voor de kinderen
- Aanpak individuele kinderen
- Taakverdeling tussen pedagogisch professionals over de hele week verdeeld
- Pauzes, vrije dagen, incidenteel invallen bij calamiteiten of gesprekken met ouders

Dagelijks overleg

De pedagogisch professionals die op de BSO werkzaam zijn, hebben met elkaar te maken en moeten ook op elkaar kunnen rekenen. Werken in de kinderopvang is teamwork, waarbij alle collega's bijdragen aan de kwaliteit die de BSO biedt. Daarnaast wordt er één keer in de twee maanden een groepsoverleg gepland, maar deze zal in het begin vaker gepland worden i.v.m. voorbereiding voor de start van de nieuwe BSO en ook na de start zal er regelmatig overleg zijn om te evalueren en om eventueel het plan bij te stellen. Vooral in het begin willen wij de lijntjes heel kort houden met de pedagogisch professionals van de BSO. Op de BSO zal een hele nieuwe medewerker gaan werken en zij zal in november en december nauw betrokken worden bij de inrichting van de ruimte en het herschrijven van het pedagogisch werkplan en het actualiseren van het beleid veiligheid en gezondheid.

Elkaar aanvullen en inspireren

Alle pedagogisch professionals beschikken over de competenties om kinderen te verzorgen, begeleiden en stimuleren en bij te dragen aan de opvoeding. Daarnaast heeft iedere pedagogisch professional persoonlijke kwaliteiten, bijvoorbeeld: creativiteit, goed kunnen omgaan met kinderen met 'moeilijk' gedrag, ouderavond organiseren of gezelligheid maken tijdens de lunch. Iedere pedagogisch professional heeft haar eigen kijk op en ervaringen met kinderen en hun ouders. Deze persoonlijke verschillen tussen collega's op de groep en binnen heel de opvang zijn een bron van inspiratie. Dankzij persoonlijke talenten kan het werk steeds nieuwe impulsen krijgen. Leidinggevenden ondersteunen en inspireren het teamwork tussen pedagogisch professionals en houden hen op scherp'.

Elkaar feedback geven

Samenwerken bestaat uit een aantal communicatieve vaardigheden, zoals duidelijk communiceren, actief luisteren en feedback geven en krijgen. Elkaar feedback geven betekent elkaar voeden en stimuleren om verder te groeien. Feedback geven verkleint de blinde vlek van de ontvanger. Pedagogisch professionals geven elkaar daardoor informatie waarover zij zelf nog niet beschikte. Daarbij is de manier van feedback geven wel van cruciaal belang, anders is de kans reëel dat de ander de goed bedoelde feedback opneemt als kritiek. Feedback wordt gegeven om de ander te laten groeien en de samenwerking te verbeteren. We leggen het accent op positieve feedback. Daarnaast is feedback een manier om jezelf en de andere beter te leren kennen en elkaar echt te ontmoeten.

Hoofdstuk 8 Informatie BSO groepen algemeen

8.1 Dagritme en groepssamenstelling

Dagritme en de groepssamenstelling zijn belangrijke pedagogische middelen om het gedrag van kinderen te beïnvloeden. Ze scheppen de voorwaarden voor een evenwichtig programma waarin tegemoet wordt gekomen aan de diverse behoeften van de kinderen.

8.1.1 Dagritme

Op de BSO houden pedagogisch professionals een dagritme aan met vaste elementen waarbinnen voldoende ruimte is voor individuele keuzes van kinderen. Het dagprogramma moet op de verschillende schooltijden aansluiten en er moet in ieder geval aandacht zijn voor de verschillende elementen zoals: rustige momenten, actieve momenten, groepsmomenten maar ook momenten voor jezelf en/of je vrienden

Vakantieopvang binnen de buitenschoolse opvang is een apart terrein. Van tevoren wordt een planning gemaakt met uitstapjes en activiteiten.

Het streven is om de kinderen mee te laten denken over mogelijke activiteiten die uitgevoerd kunnen worden in vakanties. Kinderen hebben afgelopen jaar hun wensen over mogelijke activiteiten geuit en daar is de jaarplanning van de BSO op gebaseerd.

De dagritmes op de groep voldoen in ieder geval aan:

- Duidelijkheid en overzichtelijk voor kinderen, ouders en pedagogisch professionals
- Er is ruimte voor flexibele aanpassing, om rekening te kunnen houden met individuele kinderen en toevallige omstandigheden
- Elke middag spelen de kinderen een deel van de tijd buiten

<u>Dagritme korte dagen (maandag, Dinsdag en Donderdag)</u>	
14:30 uur	is De Elzeneind school uit
14:45 uur	is De Sterrenbos school uit
Ca. 15:00 uur	Fruit water/thee en een koekje
Ca. 15:30 uur	Minimaal 30 minuten gezamenlijk Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 16:00 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: ○ Gymzaal ○ Knutselruimte ○ Chill ruimte ○ Spel/bouw ruimte (Mogelijkheid om een activiteit van Ca. 30 minuten aan te bieden in de verschillende ruimtes)
Ca. 16:30 uur	snackje en drinken.
16:45 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald. Ze mogen tot die tijd kiezen uit de verschillende ruimtes voor vrij spelen d.m.v. hun kaartje. Eventueel ruimtes sluiten.

<u>Dagritme lange dag (woensdag)</u>	
12:00 uur	is De elzeneind school uit
12:30 uur	is De Sterrenbos school uit
Ca. tussen 12:45-13:00 uur	lunchen
Ca. 13:30 uur	Minimaal 30 minuten gezamenlijk - Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. - Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 14:00 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - o Gymzaal - o Knutselruimte - o Chill ruimte - o Spel/bouw ruimte (Mogelijkheid om een activiteit van Ca. 60 minuten aan te bieden in de verschillende ruimtes)
Ca. 15:00 uur	Fruitmoment
Ca. 15:30 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - o Gymzaal - o Knutselruimte - o Chill ruimte - o Spel/bouw ruimte (Mogelijkheid om een activiteit van Ca. 30 minuten aan te bieden in de verschillende ruimtes)
Ca. 16:30 uur	snackje en drinken
16:45 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald. Ze mogen tot die tijd weer kiezen uit de verschillende ruimtes voor vrij spelen d.m.v. hun kaartje. Eventueel ruimtes sluiten.

<u>Dagritme lange dag (vrijdag)</u>	
12:30 uur	is De Sterrenbos school uit
14:30 uur	is De Elzeneind school uit
Alleen sterrenbos:	

Ca.12:45-13:00 uur	lunchen
Ca. 13:30 uur	minimaal 30 minuten gezamenlijk - Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. - Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 14:00 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - o Gymzaal - o Knutselruimte - o Chill ruimte - o Spel/bouw ruimte (Mogelijkheid om een activiteit van Ca. 60 minuten aan te bieden in de verschillende ruimtes)
14:15 – 14:45 uur	De Elzeneind school ophalen.
Beide scholen:	
Ca. 15:00 uur	fruitmomentje. Fruit, water/thee en een koekje
Ca. 15:30 uur	minimaal 30 minuten gezamenlijk - Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. - Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 16:00 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - o Gymzaal - o Knutselruimte - o Chill ruimte - o Spel/bouw ruimte (Mogelijkheid om een activiteit van Ca. 30 minuten aan te bieden in de verschillende ruimtes)
Ca. 16:30 uur	snackje en drinken
16:45 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald. Ze mogen tot die tijd weer kiezen uit de verschillende ruimtes voor vrij spelen d.m.v. hun kaartje. Eventueel ruimtes sluiten.

Dagritme vakantie -en studiedagen	
Tussen 06:30 uur – 09:00 uur	binnenkomst kinderen. (Ontbijten tot 07:30 uur)
Tot 09:15 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - Knutselruimte - Chill ruimte - Spel/bouw ruimte (Gymzaal gesloten)
Ca. 09:30 uur	fruitmomentje. Fruit, water/thee en een peperkoek.
Ca. 10:00 tot 10:30 uur	minimaal 30 minuten gezamenlijk - Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. - Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 10:30 tot 11:45 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - Gymzaal - Knutselruimte - Chill ruimte - Spel/bouw ruimte
Ca. 11:45 tot 12:30 uur	lunchen
Ca. 12:30 tot 13:30	keuze uit - Activiteiten (zie vakantie planning) - Excursie of uitje
Ca. 13:30 tot 15:00 uur	De kinderen kiezen een ruimte voor vrij spelen d.m.v. hun kaartjes. Keuze uit: - Gymzaal - Knutselruimte - Chill ruimte - Spel/bouw ruimte
Ca. 15:00 uur	fruitmomentje. Fruit, water/thee en een koekje.

Ca. 15:30 uur	minimaal 30 minuten gezamenlijk - Of buitenspelen in de buitentuin of bij een van de speeltuintjes/veldjes. - Of in de gymzaal een sport/spel activiteit.
Ca. 16:30 uur	snackje en drinken.
16:45 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald. Ze mogen tot die tijd weer kiezen uit de verschillende ruimtes voor vrij spelen d.m.v. hun kaartje. Eventueel ruimtes sluiten.

Meer informatie hoe een dag eruit ziet bij onze BSO vindt je in ons pedagogisch werkplan.

Groepssamenstelling

- Continuïteit in de relatie tussen pedagogisch professionals en kinderen

De relatie tussen pedagogisch professional en de kinderen wordt sterk bepaald door continuïteit. Wij werken daarom ook met vaste groep (onderverdeeld in twee subgroepen namelijk de Vosjes en de Cheeta's) en met vaste pedagogisch professionals per groep. Er is minimaal één vertrouwde pedagogisch professional aanwezig.

Continuïteit van kinderen in de groep is ook belangrijk. Vertrouwde relaties tussen kinderen kosten tijd om op te bouwen. Kinderen komen dagelijks zoveel mogelijk dezelfde kinderen tegen. Voor de pedagogisch professionals is het ook makkelijker om met een stabiele groep te werken. In een stabiele groep ontstaat vaste patronen (kinderen die veel samen spelen, weinig samen spelen, jongensgroepen, meisjesgroepen) tussen kinderen en de pedagogisch professional zien en herkennen deze. Hierdoor hebben ze goed zicht op wat er tussen de kinderen gebeurt. En dit geeft handvatten om de relaties tussen de kinderen positief te reguleren en te steunen.

Relatiestijlen en rollen

Al vanaf de peutertijd hebben kinderen een eigen vriendschaps- en relatiestijl, die nog duidelijker wordt in de basisschoolleeftijd. Sommige kinderen zijn druk, impulsief of agressief en kunnen daarom gemedend worden.

Elke groep heeft deelnemers met verschillende rollen in het groepsproces:

- Allereerst is er een kleine groep kinderen met gezag. Deze kinderen zijn vaak populair, hebben een aantrekkingskracht door hun uiterlijk, hun ideeën en hun enthousiasme. Kinderen kunnen ook gezag hebben omdat de rest van de groep bang voor ze is.
- Er is een grote middengroep die prettig meedoet en niet zo opvalt. Juist deze midden groep vormt het cement van de hele groep
- In iedere groep zijn er ook één of meerdere kinderen die niet zo populair zijn. Dit zijn vaak teruggetrokken, stille kinderen, sociaal of motorisch onhandig of hebben een afwijkend uiterlijk.

Open deurenbeleid

Alle kinderen worden bij binnenkomst opgevangen in de algemene eetruimte. Met de eetruimte bedoelen we de afgeschermd ruimte middels een net in de gymzaal waar tafels en stoelen zijn en waar de kinderen kunnen eten en drinken. Hier hangt ook het whiteboard met de kaartjes waar de kinderen hun naamplaatje ophangen, dus het is voor iedereen ook een centraal punt. Daarnaast worden de overige themaruimtes ook benut tijdens de vrij spel- en activiteitenmomenten, door het voeren van een open deurenbeleid. Met overige themaruimtes bedoelen wij de knutselruimte, chill ruimte, bouw- en spelletjesruimte, gymzaal en keuken.

Het open deuren beleid begint dus wanneer de kinderen na een gezamenlijk moment (zie dagprogramma) de keuze krijgen uit de verschillende ruimtes middels hun naamplaatje. Tot sluit blijft het open deuren beleid. Wel kan de PM'er ervoor kiezen om een ruimte eerder te sluiten. De PM'er hangt het kruis op achter de ruimte en bespreekt dit met de kinderen. Alle deuren zijn ook letterlijk open. Op de schuifdeur van de bouw- en spelletjesruimte na. De kinderen mogen zelf geen deuren sluiten.

Door in verschillende ruimtes activiteiten aan te bieden en door kinderen de mogelijkheid en keuze te bieden om in andere ruimten te spelen, hebben de kinderen meer speelruimte en spelkeuze om zich te ontwikkelen. Ze hebben de mogelijkheid en keuze om ook met de broertjes, zusjes, neefjes en nichtjes op te trekken die niet bij het kind op dezelfde school zitten. Daarnaast leren zij ook andere pedagogisch professionals kennen.

Pesten

Pedagogisch professional werken volgens het pestprotocol.

Samenvoegen van groepen

Er zijn momenten waarop het kind de eigen basisgroep verlaat. Als er kinderen worden gebracht of gehaald en er maar een klein aantal kinderen per groep aanwezig is dan kunnen de basisgroepen worden samengevoegd met de BSO van de hoofdlocatie aan de Palestrinastraat. De voorkeur is dat de BSO van de hoofdlocatie gaat samenvoegen op de BSO aan de Brederostraat.

Wij streven naar continuïteit van de pedagogisch professionals in de basisgroep, die onderverdeeld is in twee subgroepen. De basisgroep heeft vaste pedagogisch professionals die gedurende de week staan ingepland op hun eigen groep. Tijdens de vakantieperiode bestaat de mogelijkheid dat de pedagogisch professional op een andere groep staat ingepland. Een andere mogelijkheid is dat de subgroepen (binnen de basisgroep) worden samengevoegd wanneer er weinig kinderen op de groep zijn. De reden is dat het voor het kind nu eenmaal leuker is om een dagprogramma in een grotere groep te doorlopen. Bij het plannen van de activiteiten wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met de samenstelling van de leeftijden en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Het kan ook een praktisch oogmerk hebben om groepen samen te stellen, omdat bij het openen en sluiten en tussen de middag de pedagogisch professionals niet voltallig aanwezig zijn.

Het bij elkaar brengen van de kinderen maakt het dan mogelijk om ook op deze momenten verantwoorde kinderopvang te bieden. Tevens worden de sociale en de persoonlijke competenties gestimuleerd wanneer de groepen incidenteel worden samengevoegd, omdat het voldoende zelfvertrouwen ontwikkelt om zich ook buiten de eigen groep veilig te voelen.

Het samenvoegen van basisgroep kan alleen plaatsvinden met de BSO op de hoofdlocatie. Op de eigen locatie kunnen de subgroepen samengevoegd worden.

Bij onverwachte extra dagdelen is de kans groter dat kinderen op een andere groep worden geplaatst. Ouders dienen hier schriftelijk hun goedkeuring aan te geven.

Verlaten van de basisgroep

Kinderen maken structureel gebruik van een vaste ruimte, de zogenaamde basisgroep. De buitenruimte is geschikt voor 29 kinderen, dit betekent dat alle kinderen tegelijkertijd buiten kunnen spelen. Aangezien er meerdere speeltuintjes in de buurt zijn, kan de pedagogisch professional er ook voor kiezen om daar een keer te spelen (uitstapje). In het protocol uitstapjes en vervoer zijn de afspraken en looproutes beschreven als er wordt gespeeld in de buurt, zoals bij een speeltuin of

grasveld in de buurt. Wanneer we de basisgroep gaan verlaten worden de begeleidingsmogelijkheden bekeken. Afhankelijk van het aantal kinderen en de aard van de activiteit kan de activiteit door één pedagogisch professional uitgevoerd worden, al dan niet met ondersteuning van een collega. Gaan we echt weg van de locatie, dan geldt bij de BSO 1 pedagogisch professional op 13 kinderen. Regelmatig gaat er één pedagogisch professional met de kinderen wandelen naar de kinderboerderij of naar het park. Ook wordt er in de vakanties gebruik gemaakt van uitstapjes naar bijvoorbeeld de bibliotheek of naar speeltuin het kwekkeltje in Rosmalen. Kinderen worden dan vervoerd in bedrijfsbusjes (negenzitter). Meer informatie over uitstapje vind je het in protocol uitstapjes.

Hoe worden beroepskrachten in hun werkzaamheden ondersteund door andere volwassenen

Pedagogisch professionals worden ondersteund door de ouders door middel van informatie uitwisseling. Zo kunnen pedagogisch professionals kinderen beter begeleiden, doordat zij weten wat er thuis speelt en welke opvoedingsovertuigingen het kind thuis mee krijgt.

Pedagogisch professionals werken niet veel alleen op de BSO, omdat er maximaal 29 kinderen aanwezig mogen zijn. Mocht een pedagogisch professional alleen werken op de BSO, dan kan hij/zij altijd terugvallen op andere volwassenen in de buurt van de BSO, zoals de directie, pedagogisch beleidsmedewerker of andere kantoormedewerkers. Er is een achterwachtschema op locatie aanwezig.

Inrichting groep en themaruimtes

Een goed ingerichte groep nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig en/of rustig samen of alleen zijn. Buiten is voor kinderen net zo belangrijk als binnen. Door het inrichten van de binnen- en buitenruimte scheppen pedagogisch professionals voorwaarden voor veiligheid, welzijn en leren van de kinderen. De themaruimtes moeten uitdagend en stimulerend zijn voor kinderen in alle ontwikkelingsfasen.

De leefruimtes op de BSO zijn een fysieke, emotionele en veilige plaats. Kinderen krijgen voldoende uitdaging aangeboden in iedere leeftijd en ontwikkelingsfase. De vertrouwde omgeving van de BSO is afgestemd op de leeftijd van de kinderen. De BSO is zo ingedeeld dat alle kinderen op een veilige manier met elkaar kunnen spelen en ontdekken. De kinderen zijn vrij in de keuze waarmee en in welke ruimte ze gaan spelen. Als een kind iets niet kan vinden of ergens niet bij kan dan is er altijd een pedagogisch professional om te helpen.

Er zijn verschillende themaruimtes op de BSO. Zo is er een gymzaal, en een gezamenlijke ruimte met tafels. De ruimte wordt gesplitst door middel van een net. Aan de ene kant van het net, in de gymzaal, bevindt zich het gedeelte waar gespeeld kan worden. Dit is altijd onder toezicht van een PM'er. Aan de andere kant staan de tafels en stoelen. Hier wordt aan gegeten en gedronken. Ook staat er een pingpongtafel. Hieraan wordt niet gegeten/gedronken. Er mag wel in overleg mee gespeeld worden.

Grenzend aan de gezamenlijke ruimte is een knutselruimte. Er staan grote tafels waaraan geknutseld kan worden. Er is ook een (kurk)muur waar werkjes en knutsels aan gehangen kunnen worden.

Ook grenzend aan de gezamenlijke ruimte bevindt zich de 'bouw/spelletjes' ruimte. Met een schuifdeur is deze grenzend aan de gezamenlijke ruimte, alleen is de schuifdeur altijd dicht (in noodgevallen of bij bijzonderheden kan deze deur worden geopend). Hier kan gespeeld worden met materialen zoals lego, blokken en magneten.

Ook is er een chill ruimte. Hier staat een bank. Kinderen kunnen zich hier terugtrekken en boekjes lezen of andere rustige activiteiten doen, zoals spelen met playmobile, het keukentje of met de knuffels.

Als laatste hebben we, ook grenzend aan de gezamenlijke ruimte, de keuken. Deze ruimte wordt gebruikt om kookactiviteiten te doen, maar er kunnen eventueel ook overige activiteiten plaatsvinden. De kinderen mogen niet zonder PM'er of zonder toestemming van de PM'er zich in de keuken bevinden.

De themaruimtes zijn zo ingericht dat er in ieder geval activiteitenplekken zijn voor de volgende activiteiten:

- Constructiespel
- Fantasiespel
- Gezelschapsspel

We streven om te werken met thema's en er wordt rekening gehouden met de scheiding tussen druk en rustig. De activiteiten en de ruimtes zullen hierop afgestemd worden. Kinderen kunnen gevoelig zijn voor sfeer en een verzorgde ruimte.

Veiligheid en welzijn

De pedagogisch professionals zorgen voor:

- aantrekkelijke en vertrouwde omgeving voor kinderen en ouders, sfeervolle inrichting waarbij met kleurgebruik en lichtinval rekening is gehouden, zodat kinderen niet snel overprikkeld raken. De buitenruimte is een overzichtelijke ruimte dat uit nodigt tot verschillende activiteiten in verschillende seizoenen. Zo komt er een picknicktafel buiten waaraan kinderen kunnen kleuren, spelletjes kunnen spelen of knutselen. Voor de actieve activiteiten zal worden uitgeweken naar de speelgelegenheden/grasveldjes in de buurt.
- Fysieke veiligheid en gezondheid
De ruimtes voldoen aan de normen van hygiëne en veiligheid. Pedagogisch professionals zoeken continue de balans tussen noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdagingen voor kinderen. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen.
- Overzicht en duidelijk: markers
Kinderen moeten zich in de leefruimte kunnen oriënteren. Hiervoor hebben ze concrete aanknopingspunten nodig, dit zijn omgevingskenmerken die kinderen helpen om hun weg te vinden. Grenzen tussen verschillende plekken zijn daarom zichtbaar en worden de eerste periode ook benoemd zodat kinderen vanaf de start goed op de hoogte worden gehouden van de ruimtes binnen de BSO.
- Rust en privacy
Kinderen doen veel en graag samen, maar hebben ook behoefte aan rust en privacy. Bij hun spel- leer activiteiten willen ze soms niet gestoord worden en geconcentreerd bezig kunnen zijn. Door de inrichting van de ruimtes zorgen de pedagogisch professionals ervoor dat privacy en veiligheid samengaan. Mocht het te lawaaiig in de gymzaal zijn en kinderen willen

even rust, dan zijn er meerdere mogelijkheden waar kinderen bijvoorbeeld ook een spelletje kunnen spelen, zoals: de themaruimte huiswerken/spelletjesruimte.

- Samen spelen en samenleven
Gedurende de dag zijn er veel momenten waarop de kinderen samen zijn. Er is een plaats waar kinderen samen kunnen eten en drinken en de rituelen meemaken die daarbij horen, zoals vertellen.
- Overprikkel en vervelen
Het gedrag van kinderen wordt nog heel sterk bepaald door directe prikkels. Dat maakt hen sneller afleidbaar. Pedagogisch professionals zorgen voor een juist prikkelniveau door ervoor te zorgen dat kinderen niet overprikkeld raken door: veel geluid, veel door elkaar lopende kinderen, harde kleuren of keuzemogelijkheden. Ook zorgen pedagogisch professionals dat ze niet te weinig prikkels krijgen, want dan gaan ze zich vervelen. En als laatste worden kinderen geprikkeld op hun ontwikkelingsniveau en overeenstemming met hun behoeften en temperament. Dit betekent dat een pedagogisch professional zorgt voor een juiste balans tussen het vertrouwde (veilig) en het nieuwe dat uitdaagt tot onderzoeken en spelen en kunnen kinderen zich verdelen over de verschillende themaruimtes.

Spelmateriaal

Bij spel gebruiken kinderen veel verschillende soorten materialen. Bij de keuze van materiaal wordt op de volgende punten gelet:

- Veiligheid
Het materiaal is bestand tegen veelvuldig gebruik. Het gebruik van minder solide materialen gebeurt alleen onder toezicht van de pedagogisch professional
- Het versterken van het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde
Dit gebeurt wanneer kinderen zelf met het materiaal aan de slag kunnen, kinderen moeten zelf kunnen experimenteren
- 'open' materiaal
Speelgoed waarmee kinderen iets kunnen maken en op meerdere manieren gebruik kan worden
- Afwisseling van nieuw materiaal
Dit geeft nieuwe impulsen
- Geschikt voor samenspel en alleen
- Spelmateriaal sluit aan bij de activiteitenruimtes/themaruimtes en behoeftes en spelniveaus van de kinderen
- Gebruik van materialen die aansluiten bij de actuele thema's
- Materialen die aansluiten bij een rijke speel- leeromgeving, waarmee kinderen o.a. de wereld kunnen naspelen:
 - Natuurlijke materialen (hout, wol)
 - Constructieve materiaal, bouwmaterialen
 - Speelgoed, poppen

Digitale media

Digitale media is een opvoedende instantie in het leven van een kind, het beïnvloed namelijk het gedrag van kinderen in mate. Denk bijvoorbeeld aan televisie, tablet of computer. Internet heeft een hoop te bieden, zowel op het gebied van ontspanning als informatieverstrekking.

Het is van belang dat we kinderen introduceren in de 'virtuele' wereld, zodat kinderen het onderscheid leren maken tussen de werkelijke en de 'virtuele' wereld.

Pedagogisch professionals zetten digitale media in om bijvoorbeeld een activiteit te introduceren en het spel van kinderen te verrijken. Hiermee kunnen we een wereld naar binnen halen waar kinderen normaal gesproken niet zomaar mee in aanraking komen. Een actieve en participerende rol van de pedagogisch professional is hierbij noodzakelijk. Waar nodig zorgen we voor afstemming met de thuissituatie.

De BSO heeft op dit moment geen vaste computer, maar kunnen wel gebruik maken van de tablet.

Buiten

De inrichting van de buitenruimtes vinden we erg belangrijk. Buiten spelen biedt andere leerervaringen en ontwikkelingsmogelijkheden, maar draagt ook bij aan de gezondheid. Alle kinderen gaan zo vaak mogelijk naar buiten, maar minstens één keer per dag.

Buiten spelen brengt andere risico's met zich mee. Kinderen vallen eerder (en harder) bij het rennen. We vinden buiten spelen een belangrijke leerervaring. De risico's die buiten spelen met zich meebrengt zijn aanvaardbaar en zelfs gewenst. Het maakt kinderen zelfstandig en vergroot hun zelf oplossend vermogen. Buiten spelen nodig uit tot samenwerkingen wanneer een probleem voor een kind alleen te groot is. Kinderen en pedagogisch professionals leren buiten andere kanten van elkaar kennen.

Binnen de Ark vinden wij het belangrijk dat kinderen naar buiten gaan. Wij proberen iedere dag naar buiten te gaan om even te spelen of een uitstapje te maken. Bij slecht weer zoals regen, harde wind of sneeuw proberen we waar mogelijk kort naar buiten te gaan. Mocht dit niet lukken dan bieden we een sport/spel activiteit binnen aan in de gymzaal.

De buitenruimte van onze BSO is geschikt voor maximaal 29 kinderen, wat betekent dat alle kinderen tegelijkertijd buiten kunnen spelen. Ook tijdens het open deurenbeleid krijgen kinderen de gelegenheid om buiten te kunnen spelen of zal er uitgeweken worden naar een speeltuin in de buurt.

Werkwijze op de BSO

In het dagprogramma staat vrij spelen. De kinderen kiezen een ruimte door middel van het ophangen van hun naamkaartje bij de activiteit op het whiteboard. Wanneer er een dobbelsteen bij hangt is dit het aantal kindjes dat daarvoor mag kiezen, Vol=vol. Als er een kruis achter een ruimte hangt, dan betekent dit dat deze ruimte gesloten is op dat moment.

De kinderen op de BSO mogen meedenken over de activiteiten, bijvoorbeeld welk tikspel we gaan doen na het fruit eten of welke ideeën ze hebben voor de volgende dag. Als deze ideeën mogelijk zijn, kunnen we deze inplannen op de momenten daarvoor.

Ons streven is om te werken met thema's. Ieder thema duurt ongeveer 3 weken. Hierin worden verschillende activiteiten aangeboden die passen bij het thema. Zoals sport & spel activiteiten, knutselactiviteiten en bak/kookactiviteiten.

Wanneer er genoeg pm'ers aanwezig zijn, kan er bij elke activiteit begeleiding zijn. Mocht dit niet zo zijn of niet haalbaar zijn, dan kan er een keuze worden gemaakt welke activiteiten er worden aangeboden.

Kinderen hebben veel vrijheid in keuze van spel en de keuze met wie ze spelen. De kinderen op de BSO worden nog wel begeleid in samenspel mochten ze er moeite mee hebben. De pedagogisch professional speelt altijd met de kinderen mee en kan de kinderen zo, makkelijk begeleiden en aansturen.

Kinderen worden positief benaderd en gemotiveerd om mee te doen met activiteiten en uitstapjes. Mocht een kind echt niet mee willen doen met een activiteit, dan kan het kind ervoor kiezen om niet mee te doen.

Activiteiten

In de creatieve ruimte kan er volop geknutseld worden.

Er zijn verschillende soorten knutselmaterialen, zoals: papier, flesdopjes, servetten, glazen potjes, viltjes, crêpepapier en veel kosteloos materiaal.

Pedagogisch professionals hebben of een activiteit voorbereid of kinderen krijgen de vrijheid om zelf creatief bezig te zijn met de benodigdheden die op tafel klaar liggen. Wel is de afspraak met kinderen gemaakt dat als je klaar bent met knutselen, je je eigen werkplek opruimt (voordat je een andere themaruimte of activiteit gaat kiezen). Hier worden de kinderen de eerste periode dat de BSO geopend is ook extra op begeleid. Mocht het zo zijn dat er niet continu een pedagogisch professional aanwezig kan zijn in de creatieve ruimte, dan worden de materialen aangepast naar het niveau van de kinderen en kan het voorkomen dat er alleen papier en iets om te kleuren klaar ligt.

In de chillruimte kan lekker rustig gelezen worden of zachtjes gekletst. Kinderen kunnen er een rustig rollenspel/fantasiespel spelen. Kinderen krijgen bij de start van de BSO duidelijke uitleg wat er verwacht wordt in de ruimte. Dit wordt de eerste periode meerdere keren herhaald, zodat kinderen weten wat wel of wat niet mag.

In de gymzaal kan er fijn gegymd worden of vinden er sport- en spelactiviteiten plaats. In de gymzaal is er altijd toezicht. Er worden sport- en spelactiviteiten voorbereid en begeleid door de pedagogisch professionals. Kinderen mogen wel aangeven wat ze leuk vinden om te doen in de gymzaal en daar wordt het activiteiten schema op afgestemd. In het begin zullen er voornamelijk alleen geplande sport en spel activiteiten plaatsvinden in de gymzaal, zodat de pedagogisch professional of medewerkers goed zicht hebben op de kinderen en het gebruik van de gymzaal.

In de keuken zijn er afspraken rondom het keukenblok. Kinderen mogen alleen na goedkeuring van de pedagogisch professional een bekertje water pakken. Een bak/kookactiviteit vindt altijd plaats onder begeleiding van een pedagogisch professional. Er mogen aan tafel wel andere activiteiten plaatsvinden, zoals huiswerk maken.

De buitenruimte is geschikt voor 29 kinderen. Daarnaast kan er worden uitgeweken naar een speeltuin en/of grasveld in de buurt. In het protocol uitstapjes en vervoer zijn er duidelijke veiligheidsregels opgesteld, zodat de pedagogisch professional goed weet wat er van haar verwacht wordt. Deze veiligheidsregels worden altijd gebruikt als er een activiteit buiten het terrein is of wanneer kinderen worden opgehaald van school.

Rol van pedagogisch professional bij activiteiten

Pedagogisch professionals leggen kinderen uit wat de bedoeling is van de activiteit en zorgen ervoor dat al het materiaal aanwezig is en klaar ligt. Kinderen mogen zelf de ruimte en/of activiteit kiezen. Ook is er ruimte voor vrije keuzes, waarin ze zelf keuzes mogen maken hoe ze het willen gaan uitvoeren. Pedagogisch professionals helpen kinderen, als zij om hulp vragen en geven de kinderen eventueel ideeën of nieuwe inzichten.

Aansluiting bij emoties van een kind

Er bestaan verschillende emoties bij kinderen en het is een kunst van de pedagogisch professionals om daar op een juiste manier op in te spelen. Een pedagogisch professional sluit aan op de emoties van een kind door te vragen wat er is en door het kind te troosten en het gerust te stellen.

Grenzen verleggen

De pedagogisch professionals laten kinderen zoveel mogelijk zelf doen, zoals brood smeren en zelf naar het toilet gaan. Er zit natuurlijk wel verschil in de leeftijd van kinderen. Jonge kinderen kunnen veel leren van het oudere kind en daarom wordt er van jongs af aan al gericht op de zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De pedagogisch professionals helpt waar nodig.

Hoofdstuk 9: Algemene informatie voor ouders

Ruildagen en extra dagen

In principe kunnen ouders onbeperkt ruilen als de groepsgrootte dit mogelijk maakt. Ouders dienen hiervoor wel schriftelijke toestemming te geven. Officiële sluitingsdagen die in de schoolweken vallen, zoals feestdagen en andere eventueel vooraf vastgestelde sluitingsdagen, kunnen wel ingezet worden als ruildagen. Feestdagen die in een vakantie vallen, kunnen niet worden ingezet als ruildag. Het afnemen van een extra dagdeel is mogelijk. Ouders dienen hiervoor wel schriftelijke toestemming te geven. Het aanvragen van een extra dagdeel is wel afhankelijk van de groepsplanning en de personeelsinzet. Wij streven ernaar zo spoedig mogelijk door te geven of de extra opvang mogelijk is. Hier zijn wel kosten aan verbonden.

Ziekte

Als uw kind 38,0 graden koorts of meer heeft, wordt u daar altijd van op de hoogte gesteld. Dit om u te informeren over de gezondheidstoestand van uw kind. Als de koorts opgelopen is tot 39,0 of meer, dan bent u verplicht uw kind direct op te halen of te laten halen. In het belang van uw kind(eren) en anderen kinderen kunnen we u ook verplichten om uw kind op te halen, als het naast verhoging, huilerig en hangerig gedrag vertoont en de grens van 39 graden niet bereikt is.

Wanneer je kind ziek is, dan kun je je kind afmelden via het ouderportaal. Mocht dit onverhoopt niet lukken, dan vragen we je om telefonisch contact op te nemen met kantoor aan de Palestrinastraat.

Hoofdstuk 10 Oudercommissie en klachtencommissie

Oudercommissie

Kindercentrum de Ark heeft een oudercommissie die een adviserende rol heeft betreffende veranderingen in het kindercentrum. Ook kunnen zij ongevraagd advies uitbrengen betreffende de veiligheid en naleving van het beleidsplan van het kindercentrum. Het huidige bestuur bestaat momenteel uit Lisa van Summeren, Eline van Ooij, Laura Maas en Inge Geurts.

Zij zijn o.a. te bereiken via de E-mail: oudercommissie@kdv-ark.nl

Intern klachtenreglement

Kindercentrum de Ark heeft een intern klachtenreglement, waarin precies beschreven staat welke procedure we volgen. Het interne klachtenreglement ligt ter inzake op het kindercentrum en deze kan altijd digitaal verstuurd worden, mocht u hier prijs op stellen.

Extern klachtenreglement

Veelal worden klachten intern opgelost, maar er kunnen zich situaties voordoen waarbij ouders vinden dat de klacht niet voldoende of niet correct is afgehandeld middels het interne klachtenreglement van kindercentrum de Ark; dan kunnen zij contact opnemen met een externe klachtencommissie, namelijk: 1) het klachtenloket, 2) de geschillencommissie

1) Klachtenloket

De eerste stap die je als ouders neemt als kindercentrum de Ark niet heeft gereageerd op uw klacht binnen 6 weken of uw klacht niet serieus neemt, is dat u contact opneemt met het klachtenloket Kinderopvang. Dit is onderdeel van de geschillencommissie (zie hieronder). Het klachtenloket geeft u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Dit is gratis.

Klachtenloket Kinderopvang
Postbus 96802
2509 JE Den Haag
Tel: 0900-1877
Email: info@klachtenloket-kinderopvang.nl
www.klachtenloket-kinderopvang.nl/contact/

2) Geschillencommissie

Kindercentrum de Ark is aangesloten bij de geschillencommissie. Mocht de klacht zowel intern als bij het klachtenloket niet opgelost worden, dan kunt u zich wenden tot de geschillencommissie. Deze commissie behandelt klachten van consumenten en oudercommissies tegen ondernemers in de kinderopvang over dagopvang (kinderen van 0-4 jaar) en buitenschoolse opvang (kinderen van 4-12 jaar) in kindercentra, gastouderbureaus en peuterspeelzalen. Ouders kunnen zich ook direct wenden tot dit orgaan.

De Geschillencommissie
Postbus 90600
2509 LP Den Haag
Tel: 070-3105371
www.degeschillencommissie.nl